II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 18 päivänä marraskuuta 1997,

Belgian (Vallonian alue) suunnitelmasta myöntää tukea palkkion muodossa muuhun kuin elintarviketuotantoon tarkoitetun syysrapsin viljelyyn

(tiedoksiannettu numerolla K(1997) 3697)

(Ainoastaan ranskan- ja hollanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(98/541/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 93 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon rasva-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 22 päivänä syyskuuta 1966 annetun neuvoston asetuksen N:o 136/66/ETY [1], sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1581/96 [2], ja erityisesti sen 33 artiklan,

ottaa huomioon tukijärjestelmästä tiettyjen peltokasvien viljelijöille 30 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1765/92 [3], sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1422/97 [4],

on perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisesti kehottanut asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa,

sekä katsoo seuraavaa:

I

Belgian pysyvä edustusto Euroopan unionissa ilmoitti komissiolle kirjeellä 5 päivältä joulukuuta 1994, kirjattu vastaanotetuksi 7 päivänä joulukuuta 1994, mainitusta tukihankkeesta perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Komissio aloitti kirjeellä 20 päivältä maaliskuuta 1995 SG(95) D/3326 perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn mainitun tukihankkeen osalta ja kehotti *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* [5] Belgian hallitusta sekä muita jäsenvaltioita ja asianomaisia esittämään huomautuksensa.

Belgian viranomaiset tai kolmannet eivät esittäneet huomautuksia.

Koska varsinkaan Belgian viranomaiset eivät ole esittäneet huomautuksia, on edelleen epäselvää, ovatko kyseiset toimenpiteet perustamissopimuksen mukaisia jäljempänä mainituista syistä.

II

Toimenpiteet, joiden osalta komissio aloitti perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn, ovat palkkioita muuhun kuin elintarviketuotantoon tarkoitetun syysrapsin viljelyyn. Palkkion suuruus on 2 000 Belgian frangia (noin 50 ecua) hehtaaria kohden

[1] EYVL 172, 30.9.1966, s. 3025/66
[2] EYVL L 206, 16.8.1996, s. 11
[3] EYVL L 181, 1.7.1992, s. 12
[4] EYVL L 196, 24.7.1997, s. 18
[5] EYVL C 142, 14.5.1996, s. 4

viljeltäessä muuhun kuin elintarviketuotantoon tarkoitettua syysrapsia kesannoilla, jotka saavat yhteisön ja kansallisen lainsäädännön mukaista pellonpoistopalkkiota.

Viljelijäkohtaisesti palkkiota myönnetään vähintään yhden hehtaarin ja enintään 20 hehtaarin suuruiselle viljelyalalle. Edunsaajan on täytettävä seuraavat velvoitteet:

— edunsaajan on tehtävä yksityiskohtaisista säännöistä kesannointimaan käytön soveltamisesta yhteisössä valmistettavien tuotteiden raaka-aineiden tuottamiseen ensisijaisesti muihin tarkoituksiin kuin elintarvikkeiksi tai eläinten ravinnoksi annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 334/93 ([1]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2991/95 ([2]), säädetty viljelysopimus,

— edunsaajan on noudatettava tuotantomenetelmiä (lannoittaminen, kasvien terveyden suojelu), jotka muuhun kuin elintarviketuotantoon tarkoitetun syysrapsin viljelyn osalta kuvataan yksityiskohtaisesti ”Ympäristöä koskevassa peruskirjassa”.

III

Virallisessa ilmoituksessaan komissio otti huomioon seuraavat seikat:

Belgian viranomaisten mukaan tuen tavoitteena on löytää uusia markkinoita ja monipuolistaa maataloustuotantoa. Samojen viranomaisten mukaan toimenpiteen tavoitteena on lisäksi parantaa ympäristönsuojelua ”Ympäristöä koskevassa peruskirjassa” tarkoitettujen tuotantomenetelmien käytön ansiosta.

Tutkiessaan tukihanketta komissio tuli siihen tulokseen, että tuella ei ole kestävää vaikutusta alan kehittymiseen, koska se lasketaan kyseisen pinta-alayksikön perusteella, ja sitä on sen vuoksi pidettävä yhteismarkkinoiden toiminnan kanssa yhteensopimattomana tukena. Komission vakiintuneen käytännön mukaan tällainen tuki parantaa suoraan kyseisten toimijoiden tuotteiden tuotanto- ja myyntimahdollisuuksia verrattuna muihin tuottajiin, jotka eivät saa vastaavia tukia (Belgiassa eikä muissa jäsenvaltioissa).

Kansallista tukea myönnetään yhteiseen markkinajärjestelyyn kuuluvan viljelyn edistämiseksi. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kyseistä säännöstöä on pidettävä täydellisenä ja tyhjentävänä järjestelmänä, joka sulkee pois jäsenvaltioilta kaiken toimivallan toteuttaa toimenpiteitä, joilla voitaisiin poiketa kyseisestä järjestelmästä tai vaikuttaa kyseiseen järjestelmään. Tällaisiin toimenpiteisiin ei edellä esitetystä syystä voida soveltaa perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia.

Mitä tulee siihen, että tukea myönnettäisiin yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevien yhteisön säännösten puitteissa, voidaan todeta, että asetuksessa (ETY) N:o 1765/92 tai asetuksessa (ETY) N:o 334/93 ei anneta jäsenvaltioille lupaa myöntää yhteisön tuen lisäksi muita tukia muuhun kuin elintarviketuotantoon tarkoitetulle kesannolle.

Koska tukea myönnetään asetuksen (ETY) N:o 1765/92 mukaiseen järjestelmään kuuluvilla aloilla suoritettuun viljelyyn, se on ristiriidassa mainitun asetuksen niiden säännösten kanssa, joilla otetaan käyttöön maatalouden yhteiseen markkinajärjestelyyn kuuluvien markkinoiden vakauttamiseksi tarkoitettu interventiojärjestelmä (ks. asetuksen (ETY) N:o 1765/92 13 artikla).

Näin ollen kaikki valtion puuttuminen asetuksen (ETY) N:o 1765/92 soveltamisalaan vastaa valtion puuttumista ”täydelliseen ja tyhjentävään järjestelmään”, jonka yhteisöjen tuomioistuin on toistuvasti todennut kuuluvan yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

Mitä tulee Belgian viranomaisten tarkoitukseen parantaa ympäristönsuojelua, komissio muistuttaa, että kesantoihin on sovellettava asetuksen (ETY) N:o 1765/92 7 artiklan 3 kohtaa, jossa säädetään, että jäsenvaltioiden on sovellettava kesannoitujen alojen erityistilannetta vastaavia aiheellisia ympäristönsuojelutoimenpiteitä. Näin ollen ympäristönsuojelun vaatimusten mukaisten tuotantomenetelmien soveltaminen on katsottava jo yhteisön lainsäädännössä edellytetyn velvoitteen toteuttamiseksi.

Lisäksi neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2078/92 ([3]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2772/95 ([4]), 10 artiklassa säädetään muuhun kuin elintarviketuotantoon tarkoitettujen kesantojen osalta kyseisessä asetuksessa säädettyjen tukien kansallisia lisätukitoimenpiteitä koskevasta kiellosta (kyseisiä tukia ei saa myöntää muuhun kuin elintarviketuotantoon tarkoitetuilla kesannoilla toteutettaville ympäristöohjelmille).

Näin ollen kansallinen toimenpide on ristiriidassa asetuksen (ETY) N:o 2078/92 10 artiklan kanssa.

IV

Asetuksen N:o 136/66/ETY 33 artiklan mukaan 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden tuotantoon ja kauppaan sovelletaan perustamissopimuksen 92, 93 ja 94 artiklaa, jollei mainitussa asetuksessa toisin säädetä.

([1]) EYVL L 38, 16.2.1993, s. 12
([2]) EYVL L 312, 23.12.1995, s. 9
([3]) EYVL L 215, 30.7.1992, s. 85
([4]) EYVL L 288, 1.12.1995, s. 35

Näin ollen siinä tarkoitetaan myös syysrapsia.

Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kyseiset toimenpiteet ovat perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaisesti myönnettyjä tukia.

Itse asiassa ne parantavat tukea saavien yritysten taloudellista tilannetta suhteessa niiden kilpailijoihin, jotka eivät saa kyseistä tukea. Sen vuoksi ne vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua edellä kuvatulla tavalla.

Ottaen huomioon toisaalta rapsin kaupan määrän (vuonna 1995: vienti Belgiasta (mukaan lukien Luxemburg) muihin jäsenvaltioihin: 7,81 miljoonaa ecua; tuonti muista jäsenvaltioista Belgiaan (mukaan lukien Luxemburg): 71,37 miljoonaa ecua [1]) ja toisaalta Belgian tuotannon (18 900 tonnia) suhteessa muiden jäsenvaltioiden tuotantoon (8,05 miljoonaa tonnia) [2] vaikuttaa siltä, että kyseiset tuet saattavat vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, sillä ne suosivat kansallista tuotantoa muiden jäsenvaltioiden tuonnin kustannuksella.

Tältä osin on korostettava, että tuen melkoisen pieni määrä tai tukea saavan yrityksen melkoisen vaatimaton koko eivät sulje ensisijaisesti pois jäsenvaltioiden väliseen kauppaan vaikuttamisen mahdollisuutta.

Edellä esitetty huomioon ottaen kyseiset tuet ovat perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa määrätyt perusteet täyttäviä valtiontukia.

Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun yhteensopimattomuusperiaatteeseen on kuitenkin olemassa poikkeuksia.

V

Perustamissopimuksen 92 artiklan 2 kohdassa määrättyjä poikkeuksia ei kuitenkaan voida soveltaa tässä yhteydessä. Belgian viranomaiset eivät myöskään ole niihin vedonneet.

Perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia on tulkittava suppeasti arvioitaessa alueellista tai alakohtaista tukiohjelmaa tai tapausta, jossa sovelletaan yleistä tukijärjestelmää.

Poikkeuksia voidaan myöntää ainoastaan sellaisessa tapauksessa, jossa komissio toteaa, että tuki on jonkin mainitun tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen. Poikkeusten myöntäminen tuelle, joka ei täytä tällaista edellytystä, mahdollistaisi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan kohdistuvat vaikutukset sekä kilpailun vääristymisen ilman yhteisön etuun perustuvaa syytä ja tuottaisi siten perusteetonta hyötyä tiettyjen jäsenvaltioiden toimijoille.

Kyseinen tuki ei edistä minkään mainitun tavoitteen saavuttamista. Belgian hallitus ei ole myöskään toimittanut minkäänlaista todistetta sen toteamiseksi, että tuki täyttäisi perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan poikkeuksen soveltamisen edellytykset.

Kyse ei ole toimenpiteistä, joiden tavoitteena on edistää jonkin perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetun Euroopan yhteisen edun mukaisen tärkeän hankkeen toteuttamista, koska tuki olisi sen kauppaan kohdistuvien mahdollisten vaikutusten vuoksi yhteisen edun vastainen.

Toimenpiteen tarkoituksena ei myöskään ole kyseisen jäsenvaltion talouden vakavan häiriön poistaminen mainitun määräyksen merkityksessä.

Tukea ei myöskään ole ilmoitettu alueellisena tukena perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan a alakohdan merkityksessä.

Komissio voi pitää tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen tarkoitettua tukea perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuvana, jos tuki

— ei muuta kaupan edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla

ja

— edistää tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehitystä niiden erityistuotteiden myynninedistämisen kautta.

Koska kyseessä ovat perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaiset tuet, ne vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua, mutta ne voidaan katsoa mainitun artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteensopimattomiksi vain, jos ne ovat ristiriidassa yhteisen edun kanssa.

Kyseisten tukien myöntäminen on ehdottomasti yhteisen edun vastaista ottaen huomioon III osassa luetellut yhteisön oikeuden rikkomiset.

[1] Comext 2.
[2] Eurostat.

Komissio toteaa, että perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdassa määrättyjä, alueiden taloudellisen kehityksen edistämiseen tai helpottamiseen sekä c alakohdassa tarkoitetun toiminnan edistämiseen tai helpottamiseen tarkoitettua tukea koskevia poikkeuksia ei voi soveltaa kyseisiin toimenpiteisiin.

Tällä perusteella tukiin ei voi soveltaa mitään perustamissopimuksen 92 artiklan poikkeuksista eikä niitä voi pitää yhteismarkkinoille soveltuvina. Näin ollen niitä ei saa myöntää.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Palkkion myöntämisestä muuhun kuin elintarviketuotantoon tarkoitetun rapsin viljelyyn annetun Vallonian alueen hallituksen asetusehdotuksen 2 artiklassa tarkoitetut tuet ovat EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan mukaan yhteensopimattomia yhteismarkkinoiden toiminnan kanssa eikä niitä saa myöntää.

2 artikla

Belgian on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksi antamisesta toimenpiteet, jotka se aikoo toteuttaa tämän päätöksen noudattamiseksi.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Belgian kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 18 päivänä marraskuuta 1997.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen